

Рисунок 1 – Структура кредитного портфеля за галузями економіки у 2015 р., %

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності банку “Приватбанк”

У 2015 році пріоритетним напрямом кредитування була нафтогазова промисловість та кредити фізичним особам, найгірші показники у галузі авіаперевезень та сфері комерційної діяльності та фінансових операціях.

Отже, аналіз кредитного портфеля є необхідним заходом для вивчення діяльності банку. Визначення ступеня його доходності та ризику дають можливість банківським установам коригувати власну кредитну політику та змінювати структуру кредитного портфеля. При формуванні оптимального кредитного портфеля Приватбанку слід прагнути до реалізації кредитної політики шляхом підбору найбільш ефективних і надійних кредитних вкладень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вовк В. Я. Кредитування і контроль [Текст] : навч. посібн. / В. Я. Вовк, О. В. Хмеленко. – К. : Знання, 2014. – 463 с.
2. Офіційний сайт “ПриватБанк” – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://privatbank.ua/>

УДК 339.137.2:336.71

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ

Мікуляк К. А., студентка групи Ф 5/1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Бурковська А. В.

Миколаївський національний аграрний університет

За сучасних умов конкурентоспроможність є найважливішим елементом забезпечення діяльності банківських установ у конкурентних умовах, а результати її оцінки виступають передумовою як планування, так і цілей, що визначаються для здійснення ефективного їх функціонування.

Проблемам конкурентоспроможності та конкурентних переваг присвячено велику кількість наукових публікацій. Основним теоретичним положенням та концептуальним засадам присвячені наукові праці таких зарубіжних авторів, як Ф. Найт, М. Портер, П. Роуз, Г. Хемел. До вітчизняних вчених, праці яких присвячені цій проблематиці, слід віднести таких як: В. Вовк, Т. Д. Гірченко [2], М. В. Медведєв [4], О. Шевцова.

Показник конкурентоспроможності для будь якої банківської установи являє собою підсумок роботи її служб і підрозділів, а також її реакцію на зміну зовнішніх факторів впливу. При цьому особливо важливою є здатність банківської установи оперативно й адекватно реагувати на зміни в поведінці клієнтів, в їхніх смаках і перевагах [1].

Основною метою банківської установи є одержання прибутку, отже, критерій прибутковості в абсолютному і відносному виразі може бути використано для оцінки її конкурентної позиції на ринку, проте даний показник може виступати лише як критерій оцінки саме реалізації цього потенціалу за певний період, що є попереднім відносно моменту оцінки [2].

Пошук критерію оцінки, на нашу думку, слід здійснювати, виходячи з ринкової складової поняття “конкурентоспроможність”. Саме ринок (клієнт) може вирішити, яка з банківських установ є на даний момент часу, і в майбутньому залишиться більш ефективною і конкурентоспроможною. Відносини між продавцем і покупцем банківських послуг носять довгостроковий характер, споживачі на довгостроковій основі співпрацюють з банківською установою, де об’єктом даного співробітництва виступають фінансові кошти, що є причиною серйозного аналізу під час вибору банку-контрагента. Основним критерієм оцінки конкурентоспроможності банку є сукупна суб’єктивна думка клієнтів [4].

Одним із критеріїв оцінки конкурентоспроможності банку, на нашу думку, може слугувати частка ринку депозитів, і меншою мірою кредитів, якими володіє банківська установа в даний момент часу, а також темпи росту цих показників у майбутньому. Критерій оцінки конкурентоспроможності банку повинен містити в собі різноманітні показники: як абсолютні, так і ліквідні; як динамічні, так і статичні; як об’єктивні, так і суб’єктивні. Очевидно, що первинним критерієм вибору банків повинні стати абсолютні показники, такі як обсяг капіталу та частка ринку (у першу чергу обсяг депозитів банку) [2].

Перевага над конкурентами за перерахованими та іншими параметрами дозволяє банківській установі пропонувати на ринку послуги більш високої якості і/або за нижчими цінами, що у свою чергу зміцнює ринкові позиції,

дозволяє отримувати прибуток, позитивно впливає на фактори, що визначають переваги у конкуренції (рис. 1)

Організаційно-структурні					
Організаційна	Філійна мережа	Компетентність персоналу	Достовірність інформаційної управлінської бази	Комплексність і актуальність нормативної та методичної баз управління	Взаємодія підрозділів та мережевих структур
Ресурсні					
Наявність ресурсної бази (фінанси, інформація, персонал)		Доступ до позикового ресурсу за доступною ціною		Привабливість для інвесторів, здатність залучати інвестиції успішніше, ніж конкуренти	
Технічні та технологічні					
Забезпеченість сучасним обладнанням	Забезпеченість програмними комплексами	Наявність та дивесифікованість каналів зв'язку та обміну інформацією,		Часта нових банківських продуктів та послуг в загальному обсязі, у т.ч. високотехнологічних	
Управлінські					
Якість менеджменту, використання системи управління якістю		Рівень корпоративної культури банку,	Компетентність менеджерів усіх рівнів	Внутрішній маркетинг, ефективні зовнішні та внутрішні комунікації	
Ринкові					
Рівень конкуренції на ринках банківських послуг, позикових фінансових ресурсів		Ціна бар'єру входу на ринок і виходу з нього		Ексклюзивність для ринку банківських послуг	Ефективна система збуту

Рисунок 1 – Критерії оцінки конкурентоспроможності комерційних банків

Джерело: побудовано автором на основі [3]

Виділяють наступні критерії оцінки конкурентоспроможності в залежності від різних складових діяльності банківських установ, серед яких: організаційно-структурні, ресурсні, технічні та технологічні, управлінські, ринкові, кожна з яких розкриває конкурентні переваги банківської установи.

Показник конкурентоспроможності для будь якої банківської установи являє собою підсумок роботи її служб і підрозділів, а також її реакцію на зміну зовнішніх факторів впливу. При цьому особливо важливою є здатність банківської установи оперативно й адекватно реагувати на зміни в поведінці клієнтів, в їхніх смаках і перевагах. Критерій оцінки конкурентоспроможності банку повинен містити в собі різноманітні показники: як абсолютні, так і ліквідні; як динамічні, так і статичні; як об'єктивні, так і суб'єктивні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брикова І. В. Теоретичні основи конкурентоспроможності банку / І. В. Брикова // Економіка та банки. – 2015. – № 15. – С. 16-19.
2. Гірченко Т. Д. Стратегія конкурентоспроможності банків в умовах активізації розвитку ринку банківських послуг / Т. Д. Гірченко // Регіональна економіка. – 2013. – № 4. – С.122-127.
3. Заруба Ю. О. Конкурентоспроможність комерційного банку / Ю. О. Заруба // Фінанси України. – 2014. – № 2. – С. 22–23.
4. Медведєв М. В. Сутність конкурентоспроможності банку / М. В. Медведєв // Управління розвитком. – 2013. – № 12. – С. 38-39.